

SYKEN ohje luminäytteenottoon pohjavesiasemilla

Laatija: Hydrogeologi Mirjam Orvoma, Vesikeskus/Hydrologinen seuranta (versio: 25.1.2017)

Varusteluettelo:

- lapio
- steriili luminäyteputki (jossa asteikko merkitty)
- pleksilasta (polykarbonaattilevy)
- näytteenottoastia

Luminäyte otetaan sertifioidun näytteenottajan toimesta talven loppupuolella, jotta kaikki tai lähes kaikki talvikauden lumi saadaan kerättyä kokoomanäytteeseen. Varsinainen näytteenotonkulku on kuvattu valokuvilla alla.

Kuva 2.

1. Näytteenottoa varten kaivetaan kuoppa kinosten korkeimpaan kohtaan, kuitenkin valitun edustava kohtaan, jossa ei olisi muuta kuin lunta (oksia/havuja/roskia). Kuoppa kaivetaan maanpintaan asti.
2. Kaivamisen jälkeen näytteenottoputki "huuhdellaan" kohteen lumella painamalla ja pyörittämällä näyteputki lumiseinästä (kuva 2).
3. Tämän jälkeen putki painetaan noin 5 cm päähän lumiseinästä maahan asti (kuva 3) ja puhdistetaan lastalla seinämän ja putken välinen lumikerros pois (kuva 4). Lumensyvyys näytteenottpisteessä tulee kirjata. Lasta työnnetään näytteenottoputken alle (kuva 5), nostetaan näytteenotin ja kaikki lumi karistetaan näytteenottoastiaan (kuva 6).

Kuva 3.

Kuva 4.

Kuva 5.

Kuva 6.

4. Luminäyte on koostenäyte muutamasta (monesti 3–4 näytepisteestä on tarpeen näyteastian täyttymiseen) eri kohdasta pienen alueen sisällä. Näytepisteiden määrä on osittain riippuvainen siitä, paljonko lunta kyseisessä kohteessa on.
5. Näytteenoton lisätietoihin merkitään kuinka monesta kohdasta koostenäyte otettiin sekä jokaisen kohdan lumensyvyys (esim. otto 1 syvyys 37 cm, otto 2 syvyys 44 cm). Näyteastia suljetaan ja kirjataan astian numero näytteenottolomakkeeseen.